

Inledning

DETTA ÄR ANDRA NUMRET av *Forskning om undervisning och lärande* i sin nya utformning, en vetenskaplig tidskrift on-line. Nu finns skriften endast i elektronisk form på sidan www.forskul.se och som pdf-filer, vilka givetvis kan skrivas ut av den som så vill. *)

Skriftens främsta syfte är att lyfta fram forskning som byggs upp med och för lärare. Som namnet på tidskriften anger, handlar det främst om forskning med anknytning till lärande och undervisning inom skolans och förskolans samtliga ämnesområden och åldersgrupper. Under det senaste decenniet har olika modeller där lärare och forskare samverkar utvecklats i syfte att få till stånd en forskning som knyter an till lärares frågor och problem som de har i sin yrkesutövning.

Forskning om undervisning och lärande har en ambition att bli en tidskrift för publicering av olika praktikhärla forskningsansatser. Med skollagens skrivning om att verksamheten i skolan ska vila på vetenskaplig grund blir det än viktigare att forskning av, med och för lärare kan publiceras och spridas. Vår förhoppning är att *Forskning om undervisning och lärande* ska kunna publicera forskning som kan ge lärare bättre teoretiska och praktiska redskap i sitt arbete och som beskriver kunskaper som utvecklas i samverkan med och mellan lärare.

ARTIKLARNÄ I DET HÄR NUMRET representerar forskning som är central för yrkesutövningen, nämligen om villkoren för elevers lärande.

I den första artikeln presenterar **Christine Fredriksson** resultaten från en pilotstudie om svenska gymnasieelevers användning av datorer i tyskundervisningen. Datorer köps in i stor utsträckning i skolorna idag, och tillgång till surfplattor utgör ofta en del av skolors marknadsföring. Det behövs forskning om hur datorer kan användas som en utvecklande resurs. Denna undersöknings syfte var att ta reda på hur eleverna upplever chattkommunikation som inlärningsverktyg jämfört med muntliga samtal, som är en traditionell kommunikationsform i språkundervisningen.

Resultatet visar att även om båda kommunikationsformerna upplevdes ha väckt elevers vilja att kommunicera på tyska, och utvecklat metakognitiv medvetenhet om det egna lärandet, så var eleverna i chattgruppen överlag mer positiva och mer medvetna om interaktionsformens positiva effekt på lärandet. Detta, menar artikelförfattaren, tyder på att chattverktyget och de verktyg som det innehåller verkar kunna ge

bättre förutsättningar för att elever ska kunna utveckla kommunikativ kompetens i tyska

I den andra artikeln beskriver **Mattias Lundin** ett projekt som syftar till att öka medvetenheten om homo- och bisexuella lärares vardag i svensk skola och förskola genom att belysa några av dessa lärares erfarenheter. Mattias Lundin har undersökt hur homo- och bisexuella lärare hanterar de normrelaterade situationer som uppstår. Författaren menar att lärarna känner sig tvingade att säga ifrån och att anpassa sig men att man också undviker samtalsämnen och känsliga situationer.

I läroplanen för grundskola, förskoleklass och fritidshem klargörs att skolan har ett ansvar att motverka traditionella könsmönster och ge elever utrymme att pröva och utveckla sin förmåga och sina intressen oberoende av könstillhörighet. Det finns därför en vinst med att homo- och bisexuella lärare är öppna med sin läggning, att ett sådant förhållningssätt bidrar till att återspegla diversiteten i samhället.

I den tredje artikeln lyfter **Catarina Economou** fram en annan viktig del av de problem lärare möter i sin yrkesutövning, nämligen det som har att göra med analys och tolkning av läroplaner. Svenska som andraspråk har varit ett självständigt ämne i tjugo år och är i dag en kurs som ger högskolebehörighet. Studiens syfte är att analysera och jämföra innehållet i ämnesplanerna (Gy 11) för svenska och svenska som andraspråk på gymnasiet och diskutera vilka konsekvenser dessa skillnader kan medföra.

Resultaten visar att ämnet svenska som andraspråk fortfarande kan ses som ett stödämne med färre kognitiva utmaningar och med ett fokus på form. Bland annat skiljer kraven på skönlitterär läsning och den språkliga variation och de diskussioner som följer av att läsa i olika genrer. Författaren menar att ämnet svenska som andraspråk är underordnat ämnet svenska, där innehållet i större utsträckning fokuserar på 'personlig utveckling' och demokratiaspekter.

*)Skillnaden mot tidigare är att innehållet nu är artiklar granskade inom ramen för ett peer review-förfarande.

Solweig Eklund
redaktör

